

Naziv specijalizacije	Psihijatrija
Naziv koji se stječe polaganjem specijalističkog ispita	Specijalist psihijatrije
Trajanje specijalizacije	60 mjeseci (5 godina)
Program specijalizacije	<p>Klinička psihijatrija - 18 mjeseci Bolesti ovisnosti - 5 mjeseci (3 mj alkoholizam, 1,5 mj ovisnosti o drogama i 0,5 mj druge bolesti ovisnosti) Psihoterapija - 12 mjeseci Konzultativna, suradna i psihosomatska medicina - 2 mjeseca Neurologija - 2 mjeseca Interna medicina - 1 mjesec Psihijatrija u zajednici i socijalna psihijatrija - 6 mjeseci Forenzička psihijatrija - 2 mjeseca Dječja i adolescentna psihijatrija - 3 mjeseca Javno zdravstvo, organizacija i upravljanje zdravstvenim sustavom na području mentalnog zdravlja - 1 mjesec Psihogerijatrija - 3 mjeseca</p> <p>Godišnji odmor - 5 mjeseci</p> <p>Poslijediplomski specijalistički studij „Psihijatrija” - 3 mjeseca U okviru specijalizacije iz psihijatrije, specijalizant mora završiti poslijediplomski specijalistički studij „Psihijatrija“. Tijekom specijalizacije specijalizant je obavezan pohađati tečajeve trajnog stručnog usavršavanja doktora medicine.</p>
Kompetencije koje polaznik stječe završetkom specijalizacije	<p>Razina usvojene kompetencije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Specijalizant je svladao tematsko područje na osnovnoj razini i potrebna mu je pomoć i stručni nadzor u radu i rješavanju problema iz tematskog područja 2 Specijalizant je djelomično svladao tematsko područje i uz djelomični stručni nadzor u mogućnosti je raditi i rješavati probleme iz tematskog područja 3 Specijalizant je u potpunosti svladao tematsko područje, poznaje odgovarajuću literaturu i u

	<p> mogućnosti je samostalno raditi i rješavati probleme iz tematskog područja </p> <p> Za stjecanje kompetencija odgovoran je specijalizant, glavni mentor i mentor. </p> <p> Opće kompetencije Završetkom specijalističkog usavršavanja specijalizant psihijatrije mora imati u potpunosti usvojene opće kompetencije. Posebna pozornost mora se usmjeriti stjecanju općih kompetencija važnih za određenu granu specijalizacije. </p> <p> Završetkom specijalizacije specijalizant psihijatrije mora: </p> <ul style="list-style-type: none"> • poznavati i primjenjivati načela medicinske etike i deontologije (3) • posjedovati profesionalnost, humanost i etičnost uz obvezu očuvanja privatnosti i dostojanstva pacijenta (3) • poznavati vještinu ophođenja s pacijentima, kolegama i ostalim stručnjacima – komunikacijske vještine (3) • poznavati važnost i primjenjivati načela dobre suradnje s drugim radnicima u zdravstvu (3) • biti sposoban razumljivo i na prikladan način prenijeti relevantne informacije i objašnjenja pacijentu (usmeno i pisano), njegovoj obitelji, kolegama i ostalim stručnjacima s ciljem zajedničkog sudjelovanja u planiranju i provedbi zdravstvene skrbi (3) • biti sposoban definirati, probrati i pravilno dokumentirati relevantne podatke o pacijentu, informirati se i uvažiti stavove pacijenta i njegove obitelji, stavove drugih kolega te drugih stručnjaka (3) • kroz neprekidno učenje i samoprocjenu unaprijediti kompetencije i stavove nužne za podizanje kvalitete stručnog rada (3) • usvojiti principe upravljanja svojom praksom i karijerom s ciljem profesionalnog razvoja (3) • imati razvijenu vještinu prenošenja znanja na mlađe kolege i druge radnike u zdravstvu (3) • razumjeti važnost znanstvenog pristupa struci (3) • sudjelovati u znanstveno-istraživačkom radu poštujući etička načela znanstveno-istraživačkog rada i kliničkih ispitivanja te sudjelovati u pripremi radova za objavu (3) • biti sposoban doprinijeti stvaranju, primjeni i prijenosu novih medicinskih znanja i iskustava te sudjelovati u provedbi programa specijalizacije i uže specijalizacije (3) • znati i primjenjivati principe medicine temeljene na dokazima (3) • poznavati važnost i način učinkovitog vođenja detaljne dokumentacije te isto primjenjivati u svom radu sukladno važećim propisima (3)
--	--

- biti sposoban koordinirati i utvrditi prioritete u timskom radu, odnosno učinkovito sudjelovati u radu multidisciplinarnog tima zdravstvenih radnika i suradnika (3)
- procijeniti potrebu uključivanja drugih stručnjaka u proces pružanja zdravstvene skrbi (3)
- biti upoznat s važnošću suradnje te aktivno surađivati s javnozdravstvenim službama i ostalim tijelima uključenim u sustav zdravstva (3)
- poznavati organizaciju sustava zdravstva i biti osposobljen za odgovorno sudjelovanje u upravljanju aktivnostima procjene potreba, planiranja mjera unapređenja i povećanja učinkovitosti te razvoja i unapređenja sustava kvalitete zdravstvene zaštite (3)
- poznavati regulativu iz područja zdravstva, osobito iz područja zaštite prava pacijenata (3)
- razumjeti značenje vlastite odgovornosti i zaštitu podataka i prava pacijenata (3)
- poznavati tijek, raspored i kontrolu radnih procesa i osnove upravljanja resursima posebice financijskim (3)
- razumjeti i kritički koristiti dostupna sredstva zdravstvene zaštite vodeći se interesima svojih pacijenata i zajednice (3)
- biti osposobljen procijeniti i adekvatno odgovoriti na individualne zdravstvene potrebe i probleme pacijenata (3)
- identificirati zdravstvene potrebe zajednice i u skladu s njima poduzimati odgovarajuće mjere usmjerene očuvanju i unapređenju zdravlja te prevenciji bolesti (3)
- promicati zdravlje i zdrave stilove života svojih pacijenata, zajednice i cjelokupne populacije (3)

Posebne kompetencije

Završetkom specijalizacije specijalizant psihijatrije mora:

1. KLINIČKA PSIHIJARIJA

- pokazati znanja iz epidemiologije psihičkih poremećaja (2)
- poznavati etiologiju psihičkih poremećaja (3)
- definirati biološke, psihološke i socijalne teorije nastanka poremećaja (3)
- savladati opću psihopatologiju i klasifikacije psihičkih poremećaja (3)
- definirati osnovni problem zbog kojeg pacijent dolazi psihijatru (3)
- samostalno uzeti anamnezu sadašnjih teškoća, povijest psihijatrijskih i medicinskih teškoća/ liječenja te podatke o obiteljskoj povijesti i povijest psihološkog razvoja (3)
- pokazati vještinu provođenja kliničkog psihijatrijskog intervjua i dobivanja relevantnih podataka za postavljanje dijagnoze, uključujući anamnestičke podatke, fizički i psihički status (3)

- pokazati vještine definiranja psihičkog statusa (3)
- definirati kliničke slike psihičkih poremećaja (3)
- izvesti postupak dijagnosticiranja i diferencijalne dijagnoze psihičkih poremećaja (3)
- indicirati i koristiti laboratorijske i ostale dijagnostičke metode u dijagnosticiranju psihičkih poremećaja (3)
- poznavati ocjenske ljestvice u dijagnosticiranju i praćenju ishoda liječenja psihičkih poremećaja (2)
- pokazati vještine brze procjene psihičkog statusa i procjene rizika (3)
- biti sposoban planirati i evaluirati liječenje - učiniti terapijski plan (3)
- pokazati primjenu osnovnog psihoterapijskog i socioterapijskog pristupa u liječenju (koji ne treba dodatnu specifičnu psihoterapijsku izobrazbu) (3)
- savladati vještinu uspostavljanja terapijskog odnosa s pacijentom i članovima njegove obitelji (3)
- biti sposoban primijeniti informirani pristanak za liječenje te principe etičnog ponašanja u psihijatriji (3)
- biti sposoban voditi psihijatrijsku dokumentaciju (3)
- prepoznavati psihičke i socijalne čimbenike koji utječu na psihičko stanje (3)
- biti sposoban procijeniti ishod liječenja (3)
- procijeniti indikacije za hitno liječenje, intenzivno bolničko liječenje, akutno bolničko liječenje, produženo bolničko liječenje i vanbolničko liječenje (3)
- primijeniti liječenje u hitnim stanjima, akutnim stanjima i kroničnim stanjima (3)
- primijeniti liječenje psihičkih poremećaja u bolničkim i vanbolničkim okolnostima (ambulantna služba) (3)
- poznavati hitna stanja u psihijatriji - odnosi se na stanja koja zahtijevaju hitnu intervenciju, uključuje procjenu hitnosti stanja, postupak rada s uznemirenim, agresivnim i suicidalnim bolesnikom (3)
- znati procijeniti suicidalni i agresivni rizik, indikacije za primjenu metoda sputavanja, nadzor sputavanja, izbor psihofarmakološke terapije u hitnim stanjima (3)
- savladati vještine umanjivanja rizika (3)
- savladati vještine prevencije suicidalnog i agresivnog ponašanja te vještine psihološkog pristupa u akutnim stanjima (3)
- razviti vještine psihijatrijskog pregleda i intervjua osobe s poremećajem uzrokovanim stresom i kriznim stanjem (3)
- odrediti indikacije za liječenje poremećaja uzrokovanih stresom i kriznih stanja (3)
- poznavati psihofarmakološke, psihoterapijske i psihosocijalne postupke u liječenju poremećaja uzrokovanih stresom i kriznih stanja (3)
- pokazati znanja o biologijskim aspektima psihičkih poremećaja (3)
- pokazati znanja i vještine liječenja psihičkih bolesti biologijskim metodama liječenja (3)

- pokazati znanja iz farmakologije i vještine liječenja lijekovima općenito (3)
- poznavati i primijeniti terapijske smjernice za dijagnostiku i liječenje psihičkih poremećaja (3)
- pokazati znanja i vještine vezane za principe psihofarmakologijskog liječenja psihičkih poremećaja koje uključuje: izbor lijeka, doziranje, procjenu učinkovitosti i nuspojava, terapijsku rezistenciju, interakcije lijekova, kontraindikacije, toksičnost (3)
- poznavati farmakologiju antipsihotika, antidepresiva, stabilizatora raspoloženja, anksiolitika i drugih lijekova koji se koriste u psihijatriji (3)
- imati znanja i vještine prepoznavanja i liječenja komplikacija psihofarmakološke terapije (3)
- pokazati znanja o biologijskim dijagnostičkim metodama (3)
- biti sposoban interpretirati nalaze biologijskih neuroradioloških dijagnostičkih metoda, uključujući PET, SPECT, MSCT, MRI (2)
- biti sposoban interpretirati nalaze genetičkih i farmakogenetičkih metoda u psihičkim poremećajima i primijeniti ih u kliničkoj praksi (2)
- poznavati principe i indikacije za elektrokonvulzivnu terapiju (1)
- poznavati genetiku psihijatrijskih poremećaja (2)
- poznavati principe i indikacije za transmagnetnu kranijalnu stimulaciju (1)
- poznavati kliničku sliku, etiologiju, diferencijalnu dijagnozu i metode liječenja psihičkih poremećaja (3)
- poznavati komorbidne poremećaje, psihičke i tjelesne, koji utječu na psihičko stanje (3)
- poznavati principe istraživanja u psihijatriji: prednosti i ograničenja (3)
- poznavati osnove kliničke psihologije (1)
- razmotriti etička pitanja u biologijskoj psihijatriji (3)
- biti osposobljen za integrativni biopsihosocijalni pristup pacijentu s psihičkom poremećajem (3)

2. BOLESTI OVISNOSTI

- savladati dijagnosticiranje psihičkih poremećaja uzrokovanih psihoaktivnim tvarima (3)
- savladati diferencijalnu dijagnostiku psihičkih poremećaja uzrokovanih psihoaktivnim tvarima (3)
- poznavati epidemiologiju psihičkih poremećaja uzrokovanih psihoaktivnim tvarima (3)
- usvojiti vještine vođenja kliničkog intervjua s ovisnikom (3)
- poznavati inicijalno-motivacijski intervju s ovisnicima o alkoholu i drogama i njihovim obiteljima (3)
- znati opisati kliničku sliku, diferencijalnu dijagnozu i liječenje ovisnosti o psihoaktivnim tvarima (alkoholu, ilegalnim drogama i psihoaktivnim lijekovima, uključujući politoksikomaniju) (3)

- opisati kliničku sliku, diferencijalnu dijagnozu i liječenje ovisnosti o psihoaktivnim tvarima (alkoholu, ilegalnim drogama i psihoaktivnim lijekovima, uključujući politoksikomaniju) (3)
- upoznati se s etiologijom, patogenezom, kliničkom slikom i terapijskim mogućnostima drugih bolesti ovisnosti (ovisnost o kocki, pušenju, kompjutorskim igricama, internetu i sl.) (3)
- usvojiti vještine prepoznavanja psihičkih, tjelesnih i socijalnih komplikacija alkoholizma i drugih ovisnosti (3)
- biti osposobljen za sudjelovanje u programima primarne, sekundarne i tercijarne prevencije bolesti ovisnosti o psihoaktivnim tvarima (3)
- poznavati organizaciju i dostupnost različitih programa za liječenje ovisnosti (klinički odjeli, programi parcijalne hospitalizacije, klubovi, programi u zajednici) (2)
- poznavati organizaciju odjela parcijalne hospitalizacije (dnevna bolnica za alkoholizam, dnevna bolnica za druge ovisnosti, vikend bolnica, revolving door) (2)
- poznavati programe županijskih centara za izvanbolničko liječenje ovisnika (1)
- poznavati programe za liječenje ovisnika u zatvorskom sustavu (1)
- poznavati programe savjetovališta za mlađe konzumente droga (2)
- pokazati osposobljenost za sudjelovanje u radu terapijske zajednice (3)
- ovladati primjenom psihofarmakoterapije za ovisnike o alkoholu i drugim psihoaktivnim sredstvima (3)
- pokazati osposobljenost za sudjelovanje u individualnoj, grupnoj, obiteljskoj i partnerskoj psihoterapiji ovisnika (2)
- pokazati osposobljenost za rad u ambulanti za alkoholizam i ambulante za druge ovisnosti (3)
- upoznati vođenje individualne i grupne psihoterapije, obiteljske terapije (2)
- upoznati praćenje rehabilitacije i resocijalizacije ovisnika u sprezi s klubovima liječenih alkoholičara i klubovima liječenih ovisnika o drogama (2)
- savladati sudjelovanje u radu klubova liječenih ovisnika (3)
- savladati sudjelovanje u radu savjetovališta za mlade konzumente i u radu županijskog centra (2)
- poznavati rad referentnog centra za ovisnosti (2)
- ovladati provođenjem konzultativno-suradne (liaisonske) psihijatrije za ovisnike o alkoholu i drugim psihoaktivnim sredstvima (3)
- pokazati vještine liječenja komorbidnih somatskih i psihičkih poremećaja u ovisnika o alkoholu i drogama (3)
- poznavati specifičnosti forenzičke psihijatrije u ovisnika (2)

3. PSIHOTERAPIJA

- poznavati teorijske principe i tehnike glavnih psihoterapijskih škola (psihodinamske, kognitivno-bihevioralne, kibernetike- sistemske te integrativne) (3)
- savladati vještine psihoterapijskog intervjua (3)
- pokazati osposobljenost za uspostavljanje i održavanje odnosa pacijent-lijječnik/psihijatar u kliničkoj situaciji općenito, a posebno u terapijskom odnosu (3)
- poznavati kliničko značenje verbalne i neverbalne komunikacije sa stajališta pacijenta i psihijatra (3)
- poznavati značenje vlastitih osjećaja u bilo kojoj kliničkoj situaciji (3)
- poznavati značenje terapijskog saveza u odnosu liječnik/pacijent općenito, a posebno u psihoterapijskom odnosu (3)
- poznavati značenje motiviranja pacijenta i njegove obitelji radi smanjivanja anksioznosti i poboljšanja suradljivosti u vezi plana liječenja (3)
- iskazati psihoterapijsku formulaciju psihičkog poremećaja (3)
- prepoznati indikacije za uže specijalističko liječenje (3)
- znati kako uspostaviti terapijski savez ili terapijski odnos; dobiti i razjasniti informacije, rabiti otvoreno i zatvoreno ispitivanje (3)
- znati rabiti nedirektivni, neprosuđivajući stil da bi se dozvolilo izražavanje osjećaja; prihvaćanje negativnih osjećaja; naglašavanje pozitivnih tendencija; razvijanje suportivnog pristupa (3)
- znati pratiti i modificirati vlastiti stil komunikacije i emocionalnih reakcija na bolesnika (3)
- prepoznati situacije kad postoji potreba za supervizijom i podrškom (3)
- znati voditi kratki obiteljski intervju u svrhu dobivanja i pružanja informacija (3)
- znati osigurati razvijanje i održavanje strukture terapije kroz neprestano nadziranje granica (3)
- pokazati svjesnost o važnosti odnosa između pacijenta i liječnika i doprinosa čimbenika empatije (3)
- pokazati sposobnost da se terapija završi obzirno i s razumijevanjem pacijentovih osjećaja prema kraju (3)
- pokazati znanje i vještine o izbjegavanju nuđenja osobnih rješenja za životne situacije pacijenta (3) procijeniti podobnosti za psihoterapiju, uključujući i vještinu prepoznavanja kada treba pacijenta uputiti drugome terapeutu (3)

- savladati specifične vještine iz psihoterapije kroz liječenje pacijenta (3)
- poznavanje rada i načina funkcioniranja psihoterapijskog odjela i dnevne bolnice koja radi po psihoterapijskim principima tijekom tromjesečnog boravka na psihoterapijskom odjelu (3)
- imati vlastitog iskustva u grupnoj psihoterapiji (60 sati) (3)
- imati iskustvo koterapeuta u grupnoj psihoterapiji u programima dnevne bolnice i/ili drugim vanbolničkim programima uz superviziju od minimum 20 sati (3)
- znati značajke vođenja grupne psihoterapije u bolničkom i vanbolničkom settingu (3)
- imati iskustvo individualne psihoterapije minimalno dva pacijenata uz superviziju (ukupno 100 sati terapija i 100 sati supervizije) što se odvija kroz redovite tjedne seanse s pacijentom i tjedne/dvotjedne/mjesečne individualne ili grupne supervizije(3).
- Teorijska nastava sastoji se od nastave u sklopu poslijediplomskog specijalističkog studija , teorijske nastave iz grupne psihoterapije te teorijske nastave iz različitih drugih izvora (minimalno 150).

4. KONZULTACIJSKA, SURADNA (LIAISON) PSIHIJARIJA I PSIHOSOMATSKA MEDICINA

- poznavati psihijatrijske specifičnosti koje prate tjelesnu bolest (3)
- pokazati vještinu intervju a i brze dijagnostike (3)
- pokazati procjenu psihopatoloških procesa i njihovog utjecaja na liječenje (procjena kognitivnih sposobnosti bolesnika za odlučivanje u terapijskom procesu) (3)
- pokazati sposobnost interveniranja odgovarajućim terapijskim pristupom (psihoterapija, farmakoterapija, EST) u različitim okruženjima (3)
- prepoznati komplikacije koje prate ili onemogućavaju određeni terapijski pristup ovisno o osnovnoj bolesti (3)
- sudjelovati u promociji povezivanja psihijatra i organskih liječnika kroz suradni (liaison) model (2)
- pokazati vještine komunikacije s tjelesnim bolesnikom i medicinskim timom (3)
- pokazati znanja o psihijatrijskim komplikacijama tjelesnih bolesti (3)
- pokazati znanja o ulozi psihijatrijskih, psiholoških i ponašajnih činitelja na patogenezu tjelesne bolesti (3)
- prepoznati utjecaj bolesti, hospitalizacije i terapijskih postupaka na psihološko funkcioniranje bolesnika (3)
- poznavati osnovne terapijske modele (psihoterapijski i farmakoterapijski) u radu s tjelesnim bolesnikom (3)
- prepoznavati specifične sindrome npr. stresna reaktivna stanja, postpartalni poremećaji, bolni sindromi, onkološki bolesnici, posttraumatski sindromi i drugo (3)
- razumjeti psihički aspekt tjelesnih poremećaja (3)

- poznavati psihičke komplikacije nepsihijatrijskih tretmana (3)
- definirati psihosomatski poremećaj (3)
- poznavati modele konzultativne psihijatrije (2)
- pokazati strategije suočavanja i adaptacije na kronične i terminalne bolesti (3)
- pokazati učinkovitu komunikaciju i suradnju s ostalim zdravstvenim djelatnicima i profesionalcima uključenima u život pacijenta (2)
- pokazati vještine procjene sposobnosti pacijenta da donese informirani pristanak, odnosno validnu odluku o njegovom liječenju i medicinskim postupcima (3)

5. NEUROLOGIJA

- pokazati poznavanje etiologije, patogeneze, kliničke slike i dijagnostičkih kriterija neuroloških poremećaja (2)
- razviti osposobljenost za izvođenje neurološkog pregleda (2)
- pokazati poznavanje neuroanatomije i neurokemije (1)
- pokazati poznavanje kliničke neurofiziologije, posebno EEG, evociranih potencijala i ispitivanja spavanja (2)
- pokazati poznavanje neurofarmakologije, posebno antikonvulziva, antidiskinetičnih lijekova, uključujući antiparkinsonike, kliničke aspekte vitamina, analgetika, hormona antikolinesteraze i neuroloških efekata lijekova (2)
- upoznati se s neurogenetikom, molekularnom neurologijom i neuroepidemiologijom (1)
- poznavati čimbenike rizika za neurološke bolesti (2)
- upoznati se s neurooftalmologijom, uključujući vid, vidne putove, fundus, zjenicu, pokrete oka, optički živac i poremećaje (1)
- poznavati etiologiju, kliničku sliku i osnovne principe liječenja poremećaja pokreta (2)
- poznavati etiologiju, kliničku sliku i osnovne principe liječenja degenerativnih bolesti središnjeg živčanog sustava (2)
- prepoznati i dijagnosticirati hitna neurološka stanja (epilepsije, traume mozga, tumori mozga, intrakranijska krvarenja, upale mozga i moždanih ovojnica) (2)
- razviti osposobljenost za diferencijalnu dijagnostiku između psihičkih i neuroloških poremećaja (3)
- poznavati komorbiditet psihičkih i neuroloških poremećaja (3)
- poznavanje principa neurokognitivne procjene i neurokognitivne rehabilitacije (2)

	<p>6. INTERNA MEDICINA</p> <ul style="list-style-type: none"> • prepoznati, dijagnosticirati i znati osnovne principe liječenja hitnih stanja (intoksikacije, infarkt miokarda, delirij, dijabetes...) (3) • pokazati poznavanje povezanosti tjelesnih i psihičkih poremećaja (2) • pokazati specifičnosti komorbiditeta tjelesnih i psihičkih poremećaja (2) • pokazati osnove diferencijalne dijagnoze između tjelesnih i psihičkih poremećaja (3) • upoznavanje specifičnosti ove grane kroz praćenje dežurnog konzilijarnog psihijatra tijekom dežurstva i rješavanja slučajeva na drugim odjelima osim psihijatrijskim (2) <p>7. PSIHIJARIJA U ZAJEDNICI I SOCIJALNA PSIHIJARIJA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazati znanja o organizaciji psihijatrijske službe u zajednici uključujući vanbolničke i bolničke oblike liječenja, suvremene strategije reforme mentalnog zdravlja (3) • pokazati poznavanje socijalnih čimbenika koji utječu na nastanak ili pojavu bolesti, utjecaj bolesti na socijalno funkcioniranje i kvalitetu života. Uključuje koncepte socijalnog funkcioniranja, kvalitete života i oporavaka (3) • poznavati načela multidisciplinarnе suradnje u skrbi za mentalno zdravlje, timskom radu, ulozi psihijatra, psihologa, socijalnih radnika, radnih terapeuta, medicinskih sestara i drugih stručnjaka (3) • pokazati znanja o teorijskim principima psihijatrije u zajednici i socijalne psihijatrije (3) • savladati i pokazati vještine osnovnog psihološkog pristupa prema osobama s psihotičnim poremećajem koje su u vanbolničkoj skrbi (3) • prepoznati protektivne i čimbenike rizika za nastanak i ishod psihičke bolesti (3) • osposobiti se za planiranje liječenja, <i>case management</i> (koordinator liječenja), rehabilitacijski plan, metode rehabilitacije (3) • poznavati psihoedukaciju i razviti vještine edukacije o bolesti: uključuje upoznavanje sa simptomima bolesti i načinima liječenja, odnos prema bolesti, rad na motivaciji, razumijevanje bolesti na psiho- bio- socijalnoj osnovi uključuje razumijevanje doprinosa ličnosti, socijalnih i bioloških čimbenika, uključuje koncepciju osnaživanja pozicije pacijenta, trening socijalnih vještina, uključuje program prepoznavanja ranih znakova bolesti i postupak sprječavanja relapsa (3) • poznavati vještine u podučavanju socijalnih vještina: uključuje bihevioralnu tehniku učenja vještina potrebnih za svakodnevni život: brigu o sebi, komunikacijske vještine, rješavanje problema, konflikta, planiranje aktivnosti, vještine potrebne za odmor i rekreaciju, funkcioniranje u ulogama (obitelj, partnerski odnosi, posao, školovanje, rad) i drugo (3)
--	--

- upoznati se s terapijskim čimbenicima sredine: terapijska zajednica, milije terapija u bolničkoj i vanbolničkoj sredini, kao i u dnevnoj bolnici (3)
- upoznati se s načelima suradnje u skrbi za mentalno zdravlje između različitih službi koje sudjeluju u liječenju i rehabilitaciji, kao što su socijalna skrb, zavodi za zapošljavanje, nevladine organizacije (3)
- prepoznati ulogu korisnika usluga (pacijenata i članova njihovih obitelji) u planiranju i liječenju osoba s mentalnim poremećajem (3)
- prepoznati epidemiološke, gospodarske i socijalne osobitosti populacije za koju se skrb pruža u zajednici (2)
- poznavati legislativu na području mentalnog zdravlja (3)
- upoznati se s programima borbe protiv stigme (2)
- prepoznavati negativne posljedice stresa, sagorijevanja, *mobing* (3)
- prepoznati značaj uspostavljanja suradnje s pacijentom (3)
- pokazati sposobnost za rad na motivaciji, kreiranje terapijske sredine, stvaranje partnerskog odnosa s pacijentom (3)
- pokazati poznavanje socijalnih čimbenika koji utječu na nastanak ili pojavu bolesti, utjecaj bolesti na socijalno funkcioniranje i kvalitetu života. Uključuje koncepte socijalnog funkcioniranja, kvalitete života i oporavaka (3)
- prepoznati utjecaj spola i kulturnih specifičnosti na nastanak i liječenje psihičkih poremećaja (3)
- pokazati znanja iz teorije stresa i vulnerabilnosti, uključuje teorije stresa i utjecaj stresa na nastanak psihičke bolesti, sagorijevanje i *mobing*, strategije prevencije, sučeljavanja i smanjivanja negativnih posljedica stresa (3)
- pokazati sposobnost za procjenu deficita i sposobnosti, planiranje rehabilitacije u sklopu s potrebama pacijenta, uključuje strogo individualizirani plan liječenja (3)
- upoznati osnovne principe rada u zajednici s osobama s dijagnozama psihotičnog poremećaja (3)
- procijeniti i izraditi terapijski plan, evaluaciju plana i otpust (3)
- poznavati osnove i načela rada koordinatora programa (*case management*) (3)
- pokazati sposobnost za rad u multidisciplinarnom timu (3)
- poznavati vještine u podučavanju socijalnih vještina: uključuje bihevioralnu tehniku učenja vještina potrebnih za svakodnevni život: brigu o sebi, komunikacijske vještine, rješavanje problema, konflikta, planiranje aktivnosti, vještine potrebne za odmor i rekreaciju, funkcioniranje u ulogama (obitelj, partnerski odnosi, posao, školovanje, rad) i drugo (3)
- poznavati teoriju i praksu terapijske zajednice u različitim terapijskim sredinama (odjel i dnevna bolnica i dr.) (3)
- upoznati se s programima osnaživanja pozicije pacijenta i udrugama korisnika (3)

- upoznati se s metodama aktiviranja pacijenata u vlastitom liječenju, stvaranje partnerstva u liječenju, poticanje razvoja i rada grupa samopomoći, organizacija korisnika usluga (pacijenata) i drugih nevladinih organizacija koji sudjeluju u zaštiti mentalnog zdravlja (3)
- upoznati se s radnom rehabilitacijom i zapošljavanjem (2)
- procijeniti radnu sposobnost: uključuje procjenu utjecaja bolesti na radnu sposobnost, korištenje ocjenskih ljestvica, suradnju s mutlidisciplinarnim timom, osobito s radnim terapeutima i socijalnim radnicima (3)
- upoznati se s radom s obitelji: uključuje savjetovanje, edukaciju obitelji i obiteljske intervencije. Prepoznavanje hiperprotektivnog i pretjerano kritičnog ponašanja povezanog s rizikom recidiva bolesti, uključuje genetsko savjetovanje (3)
- upoznati se s istraživanjima iz područja socijalne psihijatrije, uključuje epidemiologiju, efikasnost primijenjenih metoda, mjerenje ishoda liječenja i zadovoljstva liječenjem (3)
- pokazati prepoznavanje utjecaja stigme i samostigmatizacije na život pacijenta (3)
- upoznati se s ostalim mogućnostima pružanja usluga liječenja i skrbi u zajednici npr. liječenje u kući pacijenta, uključuje rad mobilnih timova koji provode procjenu i liječenje na terenu (3)
- upoznati se s ustanovama za smještaj, smještaj u drugu obitelj, pomoć u vlastitoj kući (3)
- odrediti indikacije za smještaj (3)
- odrediti indikaciju za program rehabilitacije i specifične metode rehabilitacije (3)
- poznavati osnove transkulturalne psihijatrije (1)

8. FORENZIČKA PSIHIJARIJA

- poznavati teorijske osnove forenzičke psihijatrije (3)
- poznavati povezanost psihijatrije i zakona (3)
- pokazati znanja o ljudskim pravima i slobodama psihijatrijskih pacijenata (3)
- poznavanje relevantnog zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama i izmjena zakona (3)
- poznavati forenzičku psihopatologiju (3)
- upoznati se s forenzičkom psihologijom (1)
- poznavati osnove interdisciplinarnosti u forenzičkoj psihijatriji (2)
- poznavati osnove dokumentacije u forenzičkoj psihijatriji (3)
- upoznati se s evaluacijom kvalitete rada u forenzičkoj psihijatriji (2)
- pokazati znanja o općim principima psihijatrijskog vještačenja (2)
- upoznati se s psihijatrijskim vještačenjima na području kaznenog prava (2)

- upoznati se s psihijatrijskim vještačenjima na području građanskog prava (2)
- upoznati se s psihijatrijskim vještačenjima na području hospitalizacijskog prava (2)
- upoznati se s forenzičkom psihijatrijom dječje i adolescentne dobi (2)
- upoznati osnove terapije u forenzičkoj psihijatriji (2)
- upoznati procjenu rizika u forenzičkoj psihijatriji (3)
- razmotriti etička pitanja u forenzičkoj psihijatriji (3)
- upoznati se s istraživanjima u forenzičkoj psihijatriji (1)
- razmotriti forenzičku psihijatriju u internacionalnim i supranacionalnim okvirima (1)
- upoznati mogućnosti slikovnih prikaza mozga i neurokognitivne procjene u postupcima vještačenja (2)

9. DJEČJA I ADOLESCENTNA PSIHIJARIJA

- pokazati znanja o psihičkom razvoju u razdoblju dojenaštva, djetinjstva i adolescencije (3)
- pokazati osnovna znanja i vještine u procjenjivanju psihičkog razvoja (3)
- upoznati se s psihopatologijom i dijagnostikom u ambulantnom, odnosno izvanbolničkom tretmanu u dječjoj i adolescentnoj psihijatriji (3)
- razviti vještinu psihijatrijskog pregleda i vođenja intervjua s djecom različite kronološke dobi (predškolsko dijete, školsko dijete) i adolescentima (3)
- upoznati osnove indikacije i liječenja (3)
- pokazati planiranje terapijskih postupaka, ovisno o dijagnozi i individualnim potrebama djeteta i adolescenta te prilagođeno mogućnostima obitelji (3)
- pokazati osnovna znanja i vještine u primjeni terapijskih postupaka (2)
- pokazati znanja iz psihodinamske teorije (nesvjesno, mehanizmi obrane, prijenos, protuprijenos, otpori i njihove specifičnosti) te osnove kognitivno bihevioralnog pristupa (teorije učenja, modifikacije ponašanja) i osnove teorije sistema bitne za pristup u obiteljskoj terapiji (3)
- poznavati specifičnosti u korištenju psihofarmaka u dječjoj i adolescentnoj dobi (3)
- poznavati specifičnosti psihofarmakološkog pristupa i njegovom kombiniranju s psihoterapijskim intervencijama (3)
- pokazati sposobnost za timski rad s psiholozima, defektolozima, socijalnim radnicima, srednjim medicinskim osobljem te liječnicima drugih struka u dijelu koji se odnosi na liaison psihijatriju (3)
- prepoznavati poremećaje u dječjoj i adolescentnoj dobi, uključujući rane znake psihotičnog poremećaja (3)
- pokazati vještinu prepoznavanja psihopatologije i indikaciju za liječenje kod psihijatra za dječju i adolescentnu dob (3)

- poznavati načela dijagnostičko indikacijskog postupka uz opservaciju psihoterapijskog intervjua i samostalni rad (3)
- znati opisati kliničku sliku najčešćih poremećaja u dječjoj i adolescentnoj dobi (3)
- znati koristiti konzultacije tijekom opservacija i samostalnog rada (2)
- poznavati osnove tehnika na transferu osnovane individualne psihoterapije djeteta i adolescenta (2)
- poznavati tehniku psihoterapijskih konzultacija s parom roditelj-dijete (2)
- poznavati osnove obiteljske terapije putem opservacije psihoterapijskog procesa (2)
- poznavati tehniku psihoanalitičke psihodrame putem opservacija i sudjelovanja u terapijskom timu (2)
- procijeniti i indicirati terapiju (3)
- pokazati teorijske osnove terapijskih tehnika (individualne dinamičke psihoterapije, kognitivno bihevioralne terapije, obiteljske terapije, grupne terapije i psihoanalitičke psihodrame) (3)
- poznavati specifičnosti primjene psihofarmaka u dječjoj i adolescentnoj dobi i znati ih primjeniti (3)
- poznavati mogućnosti prevencija psihičkih poremećaja u dječjoj i adolescentnoj psihijatriji (2)
- voditi psihoterapijski intervju s djetetom ili adolescentom (3)
- voditi psihoterapijski intervju s roditeljem (3)
- voditi savjetovanje s roditeljem (3)

10. JAVNO ZDRAVSTVO, ORGANIZACIJA I UPRAVLJANJE ZDRAVSTVENIM SUSTAVOM NA PODRUČJU MENTALNOG ZDRAVLJA

- poznavati povijest i osnovna načela psihijatrijske epidemiologije (3)
- poznavati sadržaj i načine vođenja javnozdravstvenih registara (suicidi, psihotični poremećaji, ovisnici i dr.) u Hrvatskoj i svijetu (2)
- upoznati se s načelima provođenja javnozdravstvenih programa u smislu prevencije i promocije mentalnog zdravlja (2)
- poznavati programe javnozdravstvenih centara za mentalno zdravlje (3)
- poznavati vještine organizacije i upravljanja zdravstvenim sustavom (2)
- poznavati osnove farmakoekonomike (2)
- poznavati osnove vođenja medicinske dokumentacije i elektroničkih sustava koji to podržavaju (2)

11. PSIHOGERIJARIJA

- poznavati normalne i patološke psihičke promjene tijekom starenja čovjeka (3)
- poznavati etiologiju, patogenezu, kliničku sliku i dijagnostičke kriterije organskih duševnih poremećaja (3)

	<ul style="list-style-type: none"> • poznavati etiologiju, patogenezu, kliničku sliku i osnovne principe liječenja različitih tipova demencija (3) • poznavati osnovne dijagnostičke principe neuroslikovnih metoda koje se koriste u dijagnostici ovih poremećaja (2) • poznavati principe farmakološkog liječenja u starijoj životnoj dobi (prilagođavanje doze lijekova, interakcije psihijatrijskih i drugih lijekova) (3) • poznavati vještine komuniciranja i savjetovanja članova obitelji (3)
Uvjeti za ustanovu u kojoj se provodi specijalizacija	<p>Ustanova mora ispunjavati uvjete iz članka 5. ili 6. Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine.</p> <p>Posebni uvjeti:</p> <p>1. Za kliničku psihijatriju: uz opće uvjete, ustanova u kojoj se provodi program kliničke psihijatrije treba imati sljedeće službe: hitni psihijatrijski prijem, akutno liječenje i nastavak liječenja nakon akutne faze i dnevnu bolnicu, a za ustanove iz članka 5. Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine za područje biologijske psihijatrije, dijela programa kliničke psihijatrije, ustanova mora imati najmanje dva specijalista s užom specijalizacijom iz biologijske psihijatrije i sa specijalističkim stažem duljim od 5 godina. Najmanje 3 mjeseca programa kliničke psihijatrije se provodi u ustanovama iz članka 5. Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine koje osim gore navedenih uvjeta imaju najmanje dva specijalista uže specijalnosti uže područje i/ ili jedan Referentni centar Ministarstva zdravlja za uže područje, te raspolažu ili imaju laku dostupnost biologijskim metodama dijagnostike i liječenja psihičkih poremećaja kao što su primjerice slikovni prikaz mozga, laboratorij za farmakogenetiku, praćenje koncentracije psihofarmaka, kvantitativni EEG, psihofarmakološki postupci, elektrokonvulzivna terapija, transkranijalna magnetna stimulacija, biofeedback i slično. Osim općih uvjeta mentori iz područja kliničke psihijatrije za ustanove iz članka 5. Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine moraju zadovoljavati kriterije dogovorene između ustanova u kojim se obavlja sveučilišna nastava iz područja specijalizacije i Referentnih centara za uže područje.</p> <p>2. Za bolesti ovisnosti: uz opće uvjete, ustanova mora imati službu za liječenje alkoholizma i ostalih ovisnosti, što uključuje sljedeće službe: hitni prijem, akutno liječenje i nastavak liječenja nakon akutne faze, dnevne bolnice za alkoholizam i ovisnosti, klubove za liječenje alkoholizma ili ovisnika i/ili superviziju nad klubovima ovisnika. Najmanje 1,5 mjesec programa treba se odvijati u ustanovama iz članka 5. Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine koje imaju najmanje jedan Referentni centar Ministarstva zdravstva za uže područje. Osim općih uvjeta mentori iz područja bolesti ovisnosti za ustanove iz članka 5. Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine moraju zadovoljavati kriterije dogovorene između ustanova u kojim se obavlja sveučilišna nastava iz područja specijalizacije i Referentnih centara za uže područje.</p>

	<p>3. Za psihoterapiju: ustanova uz opće uvjete, za provođenje programa iz psihoterapije mora zadovoljavati sljedeće uvjete: ima polikliničku, dnevnu bolnicu i/ili bolničku službu za psihoterapiju u kojoj se provode individualne, grupne, obiteljske i partnerske psihoterapije od psihijatarata i drugih stručnjaka koji imaju adekvatnu edukaciju za provođenje postupaka psihoterapije.</p> <p>Najmanje 6 mjeseca edukacije mora se provoditi u ustanovi koja imaju oba uvjeta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kliniku Medicinskih fakulteta u kojoj se provodi specijalizacija. • Najmanje dva edukatora. Edukatori iz područja psihoterapije su licencirani edukatori s diplomama odgovarajuće psihoterapijske škole uključene u program specijalizacije. <p>Koordinator programa je psihoterapeut koji zadovoljava uvjete za mentora.</p> <p>Mentori za područje psihoterapije moraju zadovoljavati kriterije za mentora, propisane Pravilnikom o specijalističkom usavršavanju doktora medicine, te dodatne kriterije, kako slijedi: 1) edukatori (liječnici specijalisti psihijatrije, licencirani edukatori s diplomama odgovarajuće psihoterapijske škole uključene u program specijalizacije) ili 2) psihoterapeuti (liječnici specijalisti psihijatrije psihijatri s diplomom o završenoj edukaciji iz psihoterapijske škole uključene u program specijalizacije)) ili 3) liječnici specijalisti psihijatrije psihijatri sa subspecijalizacijom iz psihoterapije koji u svom svakodnevnom radu provode psihoterapiju. Mentori su zaposleni na ustanovama ovlaštenim od Ministarstva zdravstva za područje psihoterapije.</p> <p>Provedba dijela programa iz psihoterapije:</p> <p>3.1. Psihoterapija jednog pacijenta se odvija 1x tjedno u trajanju seanse od 30 do 45 min, uz najmanje provedenih 50 sati individualne psihoterapije. Supervizija individualne psihoterapije iznosi ukupno 100 sati u trajanju od 30 do 45 min. Supervizija se odvija tjedno do jednom ili dva puta mjesečno individualno ili u grupi. Supervizija se može odvijati kod većeg broja mentora za područje psihoterapije u skladu s njihovim kompetencijama za supervizora iz određene psihoterapijske edukacije. Supervizori za područje psihoterapije moraju zadovoljavati kriterije za mentora, propisane Pravilnikom o specijalističkom usavršavanju doktora medicine, te dodatne kriterije, kako slijedi: 1) edukatori (liječnici specijalisti psihijatrije, licencirani edukatori s diplomama odgovarajuće psihoterapijske škole uključene u program specijalizacije) ili 2) psihoterapeuti (liječnici specijalisti psihijatrije s diplomom o završenoj edukaciji iz psihoterapijske škole uključene u program specijalizacije). Specijalizant može imati više supervizora iz psihoterapije.</p> <p>3.2. Završiti osnove grupne analize (osnove grupne analize) koja je obavezna za sve specijalizante, a uključuje minimalno 60 sati vlastitog iskustva pod vodstvom grupnog analitičara, koji je mentor za područje psihoterapije. Mentori za provođenje grupne analize moraju zadovoljavati kriterije za mentora, propisane Pravilnikom o specijalističkom usavršavanju doktora medicine, te dodatne kriterije, kako slijedi: 1) edukatori (liječnici specijalisti psihijatrije, licencirani edukatori s diplomama odgovarajuće psihoterapijske škole – grupne analize) ili 2) psihoterapeuti</p>
--	--

(liječnici specijalisti psihijatrije, grupni analitičari s diplomom o završenoj edukaciji). Mentori su zaposleni u ustanovama ovlaštenim od Ministarstva zdravstva za područje psihoterapije. Svakom specijalizantu će biti omogućeno da u sklopu specijalizacije završi prvi stupanj psihoanalitičke psihoterapije na Klinici za psihijatriju i psihološku medicinu u Zagrebu, no priznat će se i prvi stupanj bilo koje druge psihoterapijske škole koja je priznata u Republici Hrvatskoj.

3.3. Potrebno je imati iskustvo sudjelovanja kao koterapeut u grupnoj psihoterapiji kroz 6 mjeseci uz superviziju (ukupno 20 sati). Rad s grupom se odvija 1x tjedno, a supervizija tjedno do dvomjesečno. Psihoterapiju provodi mentor za područje psihoterapije. Mentori za provođenje grupne psihoterapije moraju zadovoljavati kriterije za mentora, propisane Pravilnikom o specijalističkom usavršavanju doktora medicine, te dodatne kriterije, kako slijedi: 1) edukatori (liječnici specijalisti psihijatrije, licencirani edukatori s diplomama odgovarajuće psihoterapijske škole – grupne analize) ili 2) psihoterapeuti (psihijatri, grupni analitičari s diplomom o završenoj edukaciji). Mentori su zaposleni na ustanovama akreditiranim od Ministarstva zdravstva za područje psihoterapije. Specijalizant može imati više mentora za provođenje grupne psihoterapije.

3.4. Teorijska edukacija (minimalno 150 sati)

Teorijska edukacija se provodi u vidu predavanja, seminara i vježbi, a obavlja se:

a. U sklopu Poslijediplomskog specijalističkog studija iz psihijatrije, koji je odobren od strane sveučilišta. Edukacija za područje psihoterapije obuhvaća psihoterapijske škole: psihodinamska psihoterapija, kognitivno-bihevioralna psihoterapija, kibernetika i sistemska psihoterapija, integrativna psihoterapija i ostale (ukupno 90 sati).

b. grupna analiza (60 sati) tijekom edukacije.

4. Za konzultacijsku i suradnu („liaison“) psihijatriju i psihosomatsku medicinu: uz opće uvjete, ustanova mora biti organizacijski u sklopu ustanove koja ima najmanje tri od sljedećih djelatnosti: interna medicina, kirurgija, neurologija, ginekologija i opstetricija, pedijatrija, onkologija. Ustanova mora imati konzultacijsku službu i istovremeno aktivni program ili službu za suradnu („liaison“) psihijatriju s najmanje dvije od navedenih djelatnosti. Osim općih uvjeta mentori iz područja konzultacijske i suradne („liaison“) psihijatrije i psihosomatske medicine moraju biti specijalisti psihijatrije s minimalno petogodišnjim iskustvom u tom području, te moraju zadovoljavati kriterije dogovorene između ustanova u kojim se obavlja sveučilišna nastava iz područja specijalizacije i Referentnih centara za uže područje.

5. Za neurologiju: provodi se u ustanovama koje zadovoljavaju opće uvjete za ustanove navedene u članku 5. ili 6. Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine

6. Za internu medicinu: provodi se u ustanovama koje zadovoljavaju opće uvjete za ustanove navedena u članku 5. ili 6. Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine

7. Za psihijatriju u zajednici i socijalnu psihijatriju: uz opće uvjete, ustanova mora imati razvijenu službu za bolničku i izvanbolničku rehabilitaciju u kojoj se provode psihosocijalne metode navedene u programu specijalizacije, multidisciplinarni tim koji provodi metode liječenja i surađuje s drugim institucijama te organizacijske sredine liječenja koje uključuju dnevnu bolnicu, centar za rehabilitaciju u zajednici i polikliničku službu. Najmanje 3 mjeseca programa mora se provoditi u ustanovi iz članka 5. koja ima sveobuhvatan program psihijatrije u zajednici i najmanje dva specijalista psihijatrije s užom specijalizacijom iz socijalne psihijatrije i sa specijalističkim stažem duljim od 5 godina i/ili koja ima najmanje jedan Referentni centar Ministarstva zdravstva za uže područje. Osim općih uvjeta mentori za ovo područje moraju imati višegodišnje iskustvo u radu s psihosocijalnim i psihoterapijskim metodama u području pojedinih kompetencija, te zadovoljavati kriterije dogovorene između ustanova u kojim se obavlja sveučilišna nastava iz područja specijalizacije i Referentnih centara za uže područje.

8. Za forenzičku psihijatriju: uz opće uvjete, ustanova mora imati odjel za liječenje na forenzičkom odjelu, najmanje jednog specijalista psihijatrije s užom specijalizacijom iz forenzičke psihijatrije, multidisciplinarni tim koji uključuje psihologa, socijalnog radnika i radnog terapeuta, ustanova mora imati multidisciplinarni pristup, primjenu bioloških, psiholoških i psihoterapijskih postupaka primjeren broj forenzičkih slučajeva u sva tri forenzička područja (kazneno, građansko, hospitalizacijsko) i teorijsko-praktični program edukacije iz forenzičke psihijatrije. Ukupno 1,5 mj programa mora se provoditi u ustanovama navedenim u članku 5. Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine koje uz navedene uvjete imaju najmanje jedan Referentni centar Ministarstva zdravstva za područje forenzičke psihijatrije i najmanje dva specijalista s užom specijalizacijom iz područja forenzičke psihijatrije i sa specijalističkim stažem duljim od 5 godina. Osim općih uvjeta mentori iz područja forenzičke psihijatrije moraju zadovoljavati kriterije dogovorene između ustanova u kojim se obavlja sveučilišna nastava iz područja specijalizacije i Referentnih centara za uže područje.

9. Za dječju i adolescentnu psihijatriju: uz opće uvjete, ustanova u kojoj se provodi program specijalizacije mora imati odjel ili službu za dječju i adolescentnu psihijatriju. Najmanje 1,5 mj. programa se provodi u ustanovi koja ispunjava članak 5. Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine te ima najmanje dva specijalista psihijatrije s užom specijalizacijom iz dječje i adolescentne psihijatrije i sa specijalističkim stažem duljim od 5 godina i/ili ima najmanje jedan Referentni centar Ministarstva zdravstva za područje dječje i adolescentne psihijatrije. Osim općih uvjeta mentori iz područja dječje i adolescentne psihijatrije moraju zadovoljavati kriterije dogovorene između ustanova u kojim se obavlja sveučilišna nastava iz područja uže specijalizacije i/ili Referentnih centara za uže područje

	<p>10. Za javno zdravstvo, organizaciju i upravljanje zdravstvenim sustavom na području mentalnog zdravlja: Najmanje 1 tjedan se provodi u ustanovi koja uz opće uvjete, mora imati djelatnost zaštite mentalnog zdravlja i najmanje po jednog specijalista sa specijalizacijom iz psihijatrije u statusu konzultanta, jednog specijalista epidemiologije i javnog zdravstva s iskustvom u javnom zdravstvu najmanje 5 godina koji primjenjuju javno zdravstvene programe u smislu prevencije i promocije mentalnog zdravlja, provode epidemiološku statistiku mentalnih poremećaja, te provode teorijsko-praktični program edukacije iz organizacije i upravljanje zdravstvenim sustavom na području mentalnog zdravlja. Ostali dio staža se obavlja u ustanovama koje uz opće uvjete imaju multidisciplinarnе timove koji uključuje najmanje po jednog specijalista sa specijalizacijom iz psihijatrije, medicinsku sestru i psihologa/ ili druge specijalizirane stručnjake s područja mentalnog zdravlja (socijalnog radnika, defektologa), a provode zdravstvenu zaštitu na području mentalnog zdravlja.</p> <p>11. Za psihogerijatriju: uz opće uvjete, ustanova u kojoj se provodi program specijalizacije mora imati službu za psihogerijatrijske pacijente koja uključuje odjel/dnevnu bolnicu ili strukturirani program za psihogerijatrijske pacijente, mora imati najmanje dva specijalista psihijatrije s užom specijalizacijom iz biologijske ili socijalne psihijatrije i sa specijalističkim stažem na području psihogerijatrije duljim od 5 godina, te internistu koji je stalno zaposlen na službi ili postoji u konzultativnom odnosu. Osim općih uvjeta mentori iz područja psihogerijatrije moraju zadovoljavati kriterije dogovorene između ustanova u kojim se obavlja sveučilišna nastava iz područja specijalizacije i Referentnih centara za uže područje.</p>
--	--

**OBRAZAC PRAĆENJA NAPREDOVANJA U STJECANJU KOMPETENCIJA
PSIHIJARIJA**

TEMA	STUPANJ NAPREDOVANJA			GLAVNI MENTOR
	1	2	3	
OPĆE KOMPETENCIJE	Datum i potpis mentora			Datum i potpis
Poznavati i primjenjivati načela medicinske etike i deontologije				
Posjedovati profesionalnost, humanost i etičnost uz obvezu očuvanja privatnosti i dostojanstva pacijenta				

Poznavati vještinu ophođenja s pacijentima, kolegama i ostalim stručnjacima – komunikacijske vještine				
Poznavati važnost i primjenjivati načela dobre suradnje s drugim radnicima u zdravstvu				
Biti sposoban razumljivo i na prikladan način prenijeti relevantne informacije i objašnjenja pacijentu (usmeno i pisano), njegovoj obitelji, kolegama i ostalim stručnjacima s ciljem zajedničkog sudjelovanja u planiranju i provedbi zdravstvene skrbi				
Biti sposoban definirati, probrati i pravilno dokumentirati relevantne podatke o pacijentu, informirati se i uvažiti stavove pacijenta i njegove obitelji, stavove drugih kolega te drugih stručnjaka				
Kroz neprekidno učenje i samoprocjenu unaprijediti kompetencije i stavove nužne za podizanje kvalitete stručnog rada				
Usvojiti principe upravljanja svojom praksom i karijerom s ciljem profesionalnog razvoja				
Imati razvijenu vještinu prenošenja znanja na mlađe kolege i druge radnike u zdravstvu				
Razumjeti važnost znanstvenog pristupa struci				
Sudjelovati u znanstveno-istraživačkom radu poštujući etička načela znanstveno-istraživačkog rada i kliničkih ispitivanja te sudjelovati u pripremi radova za objavu				
Biti sposoban doprinijeti stvaranju, primjeni i prijenosu novih medicinskih znanja i iskustava te sudjelovati u provedbi programa specijalizacije i uže specijalizacije				
Znati i primjenjivati principe medicine temeljene na dokazima				
Poznavati važnost i način učinkovitog vođenja detaljne dokumentacije te isto primjenjivati u svom radu sukladno važećim propisima				

Biti sposoban koordinirati i utvrditi prioritete u timskom radu, odnosno učinkovito sudjelovati u radu multidisciplinarnog tima zdravstvenih radnika i suradnika				
Procijeniti potrebu uključivanja drugih stručnjaka u proces pružanja zdravstvene skrbi				
Biti upoznat s važnošću suradnje te aktivno surađivati s javnozdravstvenim službama i ostalim tijelima uključenim u sustav zdravstva				
Poznavati organizaciju sustava zdravstva i biti osposobljen za odgovorno sudjelovanje u upravljanju aktivnostima procjene potreba, planiranja mjera unapređenja i povećanja učinkovitosti te razvoja i unapređenja sustava kvalitete zdravstvene zaštite				
Poznavati regulativu iz područja zdravstva, osobito iz područja zaštite prava pacijenata				
Razumjeti značenja vlastite odgovornosti i zaštitu podataka i prava pacijenata				
Poznavati tijek, raspored i kontrolu radnih procesa i osnove upravljanja resursima, posebice financijskim				
Razumjeti i kritički koristiti dostupna sredstva zdravstvene zaštite vodeći se interesima svojih pacijenata i zajednice				
Biti osposobljen procijeniti i adekvatno odgovoriti na individualne zdravstvene potrebe i probleme pacijenata				
Identificirati zdravstvene potrebe zajednice i u skladu s njima poduzimati odgovarajuće mjere usmjerene očuvanju i unapređenju zdravlja te prevenciji bolesti				
Promicati zdravlje i zdrave stilove života svojih pacijenata, zajednice i cjelokupne populacije				

TEMA	STUPANJ NAPREDOVANJA			GLAVNI MENTOR
	1	2	3	
POSEBNE KOMPETENCIJE	Datum i potpis komentora			Datum i potpis

KLINIČKA PSIHIJARIJA				
pokazati znanja iz epidemiologije psihičkih poremećaja				
poznavati etiologiju psihičkih poremećaja				
definirati biologijske, psihodinamske i socijalne teorije nastanka psihičkog poremećaja				
savladati opću psihopatologiju i klasifikacije psihičkih poremećaja				
definirati osnovni problem zbog kojeg pacijent dolazi psihijatru				
samostalno uzeti anamnezu sadašnjih teškoća, povijest psihijatrijskih i medicinskih teškoća/liječenja te podatke o obiteljskoj povijesti i povijest psihološkog razvoja				
pokazati vještinu provođenja kliničkog psihijatrijskog intervjua i dobivanja relevantnih podataka za postavljanje dijagnoze, uključujući anamnestičke podatke, fizički i psihički status				
pokazati vještine definiranja psihičkog statusa				
definirati kliničke slike psihičkih poremećaja				
izvesti postupak dijagnosticiranja i diferencijalne dijagnoze psihičkih poremećaja				
poznavati ocjenske ljestvice u dijagnosticiranju i praćenju ishoda liječenja psihičkih poremećaja				
indicirati i koristiti laboratorijske i ostale dijagnostičke metode u dijagnosticiranju psihičkih poremećaja				
pokazati vještine brze procjene psihičkog statusa i procjene rizika				
biti sposoban planirati i evaluirati liječenje - učiniti terapijski plan				
odrediti indikacije za liječenje psihičkih poremećaja				

pokazati primjenu osnovnog psihofarmakološkog, psihoterapijskog i socioterapijskog pristupa u liječenju psihičkih poremećaja				
savladati vještinu uspostavljanja terapijskog odnosa s pacijentom i članovima njegove obitelji				
biti sposoban primijeniti informirani pristanak za liječenje te principe etičkog ponašanja u psihijatriji				
biti sposoban voditi psihijatrijsku dokumentaciju				
prepoznavati psihičke i socijalne čimbenike koji utječu na psihičko stanje				
biti sposoban procijeniti ishod liječenja				
procijeniti indikacije za hitno liječenje, intenzivno bolničko liječenje, akutno bolničko liječenje, produženo bolničko liječenje i vanbolničko liječenje				
primijeniti liječenje u hitnim stanjima, akutnim stanjima i kroničnim stanjima				
primijeniti liječenje u bolničkim i vanbolničkim okolnostima (ambulantna služba)				
poznavati hitna stanja u psihijatriji - odnosi se na stanja koja zahtijevaju hitnu intervenciju, uključujući procjenu hitnosti stanja i postupak rada s uznemirenim, agresivnim i suicidalnim bolesnikom				
znati procijeniti suicidalni i agresivni rizik, indikacije za primjenu metoda sputavanja, nadzor sputavanja, izbor psihofarmakološke terapije u hitnim stanjima				
savladati vještine umanjivanja rizika				
savladati vještine prevencije suicidalnog i agresivnog ponašanja te vještine psihološkog pristupa u akutnim stanjima				
razviti vještine psihijatrijskog pregleda i intervjua osoba s poremećajima uzrokovanim stresom i kriznim stanjima				

odrediti indikacije za liječenje poremećaja uzrokovanih stresom i kriznih stanja				
poznavati psihofarmakološke, psihoterapijske i socioterapijske postupke u liječenju poremećaja uzrokovanih stresom i kriznih stanja				
pokazati znanja o biologijskim aspektima psihičkih poremećaja				
pokazati znanja i vještine liječenja psihičkih poremećaja biologijskim metodama liječenja				
pokazati znanja iz farmakologije i vještine liječenja lijekovima općenito				
poznavati i primijeniti terapijske smjernice za dijagnostiku i liječenje psihičkih poremećaja				
pokazati znanja i vještine vezane za principe psihofarmakologijskog liječenja psihičkih poremećaja koje uključuje: izbor lijeka, doziranje, procjenu učinkovitosti i nuspojava, terapijsku rezistenciju, interakcije lijekova, kontraindikacije, toksičnost				
poznavati farmakologiju antipsihotika, antidepresiva, stabilizatora raspoloženja, anksiolitika i drugih lijekova koji se koriste u psihijatriji				
imati znanja i vještine prepoznavanja i liječenja komplikacija psihofarmakološke terapije				
pokazati znanja o biologijskim dijagnostičkim metodama				
biti sposoban interpretirati nalaze biologijskih neuroradioloških dijagnostičkih metoda, uključujući PET, SPECT, MSCT mozga, MRI mozga				
biti sposoban interpretirati nalaze biologijskih genetičkih i farmakogenetičkih metoda u psihičkim poremećajima i primijeniti ih u kliničkoj praksi				
poznavati principe i indikacije za elektrokonvulzivnu terapiju				
poznavati genetiku psihijatrijskih poremećaja				

poznavati principe i indikaciju za transmagnetnu kranijalnu stimulaciju				
poznavati kliničku sliku, etiologiju, diferencijalnu dijagnozu i metode liječenja psihičkih poremećaja				
poznavati komorbidne poremećaje, psihičke i tjelesne, koji utječu na psihičko stanje				
poznavati principe istraživanja u psihijatriji: prednosti i ograničenja				
poznavati osnove kliničke psihologije				
razmotriti etička pitanja u biologijskoj psihijatriji				
biti osposobljen za integrativni biopsihosocijalni pristup pacijentu s psihičkim poremećajem				
OVISNOSTI O PSIHOAKTIVNIM TVARIMA (ALKOHOLIZAM I OVISNOSTI O ILEGALNIM DROGAMA I PSIHOAKTIVNIM LIJEKOVIMA)				
savladati dijagnosticiranje psihičkih poremećaja uzrokovanih psihoaktivnim tvarima				
savladati diferencijalnu dijagnostiku psihičkih poremećaja uzrokovanih psihoaktivnim tvarima				
poznavati epidemiologiju psihičkih poremećaja uzrokovanih psihoaktivnim tvarima				
usvojiti vještine vođenja kliničkog intervjua s ovisnikom				
poznavati inicijalno-motivacijski intervju s ovisnicima o alkoholu i drogama i njihovim obiteljima				
znati opisati kliničku sliku, diferencijalnu dijagnozu i liječenje ovisnosti o psihoaktivnim tvarima (alkoholu, ilegalnim drogama i psihoaktivnim lijekovima, uključujući politoksikomaniju)				
upoznati se s etiologijom, patogenezom, kliničkom slikom i terapijskim mogućnostima drugih bolesti ovisnosti (ovisnost o kocki, pušenju, kompjutorskim igricama, internetu i sl.)				
usvojiti vještine prepoznavanja psihičkih, tjelesnih i socijalnih komplikacija alkoholizma i drugih ovisnosti				

biti osposobljen za sudjelovanje u programima primarne, sekundarne i tercijarne prevencije bolesti ovisnosti o psihoaktivnim tvarima				
poznavati organizaciju i dostupnost različitih programa za liječenje ovisnosti (klinički odjeli, programi parcijalne hospitalizacije, klubovi, programi u zajednici)				
poznavati organizaciju odjela parcijalne hospitalizacije (dnevna bolnica za alkoholizam, dnevna bolnica za druge ovisnosti, vikend bolnica, revolving door)				
poznavati programe županijskih centara za izvanbolničko liječenje ovisnika				
poznavati programe za liječenje ovisnika u zatvorskom sustavu				
poznavati programe savjetovališta za mlade konzumente droga				
pokazati osposobljenost za sudjelovanje u radu terapijske zajednice				
ovladati primjenom psihofarmakoterapije za ovisnike o alkoholu i drugim psihoaktivnim sredstvima				
pokazati osposobljenost za sudjelovanje u individualnoj, grupnoj, obiteljskoj i partnerskoj psihoterapiji ovisnika				
pokazati osposobljenost za rad u ambulanti za alkoholizam i ambulantama za druge ovisnosti				
upoznati vođenje individualne i grupne psihoterapije, obiteljske terapije				
upoznati praćenje rehabilitacije i resocijalizacije ovisnika u sprezi s klubovima liječenih alkoholičara i klubovima liječenih ovisnika o drogama				
savladati sudjelovanje u radu klubova liječenih alkoholičara i klubova liječenih ovisnika				
savladati sudjelovanje u radu savjetovališta za mlade konzumente i u radu županijskog centra				
poznavati rad referentnog centra za ovisnosti				

ovladati provođenjem konzultativno-suradne (liaisonske) psihijatrije za ovisnike o alkoholu i drugim psihoaktivnim sredstvima				
pokazati vještine liječenja komorbidnih somatskih i psihičkih poremećaja u ovisnika o alkoholu i drogama				
poznavati specifičnosti forenzičke psihijatrije u ovisnika				
PSIHOTERAPIJA				
poznavati teorijske principe i tehnike glavnih psihoterapijskih škola (psihodinamske individualne i grupne, kognitivno-bihevioralne, sistemske i integrativne)				
savladati vještine psihoterapijskog intervjua				
pokazati osposobljenost za uspostavljanje i održavanje terapijskog odnosa				
poznavati kliničko značenje verbalne i neverbalne komunikacije sa stajališta pacijenta i psihijatra				
poznavati značenje vlastitih osjećaja u bilo kojoj kliničkoj situaciji				
poznavati značenje terapijskog saveza u odnosu liječnik/pacijent				
poznavati značenje motiviranja pacijenta i njegove obitelji radi smanjivanja anksioznosti i poboljšanja suradljivosti u vezi plana liječenja				
iskazati psihoterapijsku formulaciju psihičkog poremećaja				
prepoznati indikacije za uže specijalističko liječenje				
poznavati teorijske postavke psihoterapija baziranih na transferu				
poznavati teorijske postavke kognitivno-bihevioralnih terapija				
znati kako uspostaviti povjerenje; dobiti i razjasniti informacije, rabiti otvoreno i zatvoreno ispitivanje				

znati rabiti nedirektivni, neprosuđivajući stil da bi se dozvolilo izražavanje osjećaja; prihvaćanje negativnih osjećaja; naglašavanje pozitivnih tendencija; razvijanje suportivnog pristupa				
znati pratiti i modificirati vlastiti stil komunikacije i emocionalnih reakcija na bolesnika				
prepoznati situacije kad postoji potreba za supervizijom i podrškom				
znati voditi kratki obiteljski intervju u svrhu dobivanja i pružanja informacija				
znati osigurati razvijanje i održavanje strukture terapije kroz neprestano nadziranje granica				
pokazati svjesnost o važnosti odnosa između pacijenta i liječnika i doprinosa čimbenika empatije				
pokazati sposobnost da se terapija završi obzirno i s razumijevanjem pacijentovih osjećaja prema kraju				
pokazati znanje i vještine o izbjegavanju nuđenja osobnih rješenja za životne situacije pacijenta				
procijeniti podobnosti za psihoterapiju, uključujući i vještinu prepoznavanja kada treba pacijenta uputiti drugome terapeutu				
savladati specifične vještine iz psihoterapije kroz liječenje pacijenta u kratkotrajnoj i dugotrajnoj terapiji upotrebljavajući različite modele terapije				
poznavanje rada i načina funkcioniranja psihoterapijskog odjela tijekom tromjesečnog boravka na psihoterapijskom odjelu (540 sati)				
imati vlastitog iskustva u grupnoj psihoterapiji (60 sati)				
imati iskustvo koterapeuta u grupnoj psihoterapiji u programima dnevne bolnice				
znati značajke vođenja grupne psihoterapije u bolničkom i vanbolničkom settingu				
završiti prvi stupanj neke od psihoterapijskih škola priznatih u našoj zemlji što se sastoji od 240 sati individualnog iskustva,				

100 sati teorije, 200 sati supervizije, 200 sati rada s pacijentom (ukupno 740 sati)				
odabrati model psihoterapije za edukaciju po vlastitom izboru				
imati sposobnosti za vođenje suportivne psihodinamske psihoterapije				
Imati iskustvo koterapeuta u grupnoj psihoterapiji u programima dnevne bolnice				
imati iskustvo psihoterapije minimalno dva pacijenata uz superviziju (oboje ukupno 800 sati) što se može odvijati kroz redovite tjedne seanse s pacijentom i mjesečne individualne/grupne supervizije				
KONZULTACIJSKA, SURADNA (LIAISON) PSIHIJARIJA I PSIHOSOMATSKA MEDICINA				
poznavati psihijatrijske specifičnosti koje prate tjelesnu bolest				
pokazati vještinu intervjuja i brze dijagnostike				
pokazati procjenu psihopatoloških procesa i njihovog utjecaja na liječenje (procjena kognitivnih sposobnosti bolesnika za odlučivanje u terapijskom procesu)				
pokazati sposobnost interveniranja odgovarajućim terapijskim pristupom (psihoterapija, farmakoterapija, EST) u različitim okruženjima				
prepoznati komplikacije koje prate ili onemogućavaju određeni terapijski pristup, ovisno o osnovnoj bolesti				
sudjelovati u promociji povezivanja psihijatra i organskih liječnika kroz suradni (liaison) model				
pokazati vještine komunikacije s tjelesnim bolesnikom i medicinskim timom				
pokazati znanja o psihijatrijskim komplikacijama tjelesnih bolesti				
pokazati znanja o ulozi psihijatrijskih, psiholoških i ponašajnih činitelja na patogenezu tjelesne bolesti				

prepoznati utjecaj bolesti, hospitalizacije i terapijskih postupaka na psihološko funkcioniranje bolesnika				
poznavati osnovne terapijske modele (psihoterapijski i farmakoterapijski) u radu s tjelesnim bolesnikom				
prepoznavati specifične sindrome npr. stresna reaktivna stanja, postpartalni poremećaji, bolni sindromi, onkološki bolesnici, posttraumatski sindromi i drugo				
razumjeti psihički aspekt tjelesnih poremećaja				
poznavati psihičke komplikacije nepsihijatrijskih tretmana				
definirati psihosomatski poremećaj				
poznavati modele konzultativne psihijatrije				
pokazati strategije suočavanja i adaptacije na kronične i terminalne bolesti				
pokazati učinkovitu komunikaciju i suradnju s ostalim zdravstvenim djelatnicima i profesionalcima uključenima u život pacijenta				
pokazati vještine procjene sposobnosti pacijenta da donese informirani pristanak, odnosno validnu odluku o njegovom liječenju i medicinskim postupcima				
NEUROLOGIJA				
pokazati poznavanje etiologije, patogeneze, kliničke slike i dijagnostičkih kriterija neuroloških poremećaja				
razviti osposobljenost za izvođenje neurološkog pregleda				
pokazati poznavanje neuroanatomije i neurokemije				
pokazati poznavanje kliničke neurofiziologije, posebno EEG, evociranih potencijala i ispitivanja spavanja				

pokazati poznavanje neurofarmakologije, posebno antikonvulziva, antidiskinetičnih lijekova uključujući antiparkinsonike, kliničke aspekte vitamina, analgetika, hormona antikolinesteraze i neuroloških efekata lijekova				
upoznati se s neurogenetikom, molekularnom neurologijom i neuroepidemiologijom				
poznavati čimbenike rizika za neurološke bolesti				
upoznati se s neurooftalmologijom, uključujući vid, vidne putove, fundus, zjenicu, pokrete oka, optički živac i poremećaje				
poznavati etiologiju, kliničku sliku i osnovne principe liječenja poremećaja pokreta				
poznavati etiologiju, kliničku sliku i osnovne principe liječenja degenerativnih bolesti središnjeg živčanog sustava				
prepoznati i dijagnosticirati hitna neurološka stanja (epilepsije, traume mozga, tumori mozga, intrakranijska krvarenja, upale mozga i moždanih ovojnica)				
razviti osposobljenost za diferencijalnu dijagnostiku između psihičkih i neuroloških poremećaja				
poznavati komorbiditet psihičkih i neuroloških poremećaja				
poznavanje principa neurokognitivne procjene i neurokognitivne rehabilitacije				
INTERNA MEDICINA				
prepoznati, dijagnosticirati i znati osnovne principe liječenja hitnih stanja (intoksikacije, infarkt miokarda, delirij, dijabetes...)				
pokazati poznavanje povezanosti tjelesnih i psihičkih poremećaja				
pokazati specifičnosti komorbiditeta tjelesnih i psihičkih poremećaja				

pokazati osnove diferencijalne dijagnoze između tjelesnih i psihičkih poremećaja				
upoznavanje specifičnosti ove grane kroz praćenje dežurnog konzilijarnog psihijatra tijekom dežurstva i rješavanja slučajeva na drugim odjelima osim psihijatrijskim (2)				
PSIHIJARIJA U ZAJEDNICI I SOCIJALNA PSIHIJARIJA				
pokazati znanja o organizaciji psihijatrijske službe u zajednici, uključujući vanbolničke i bolničke oblike liječenja, suvremene strategije reforme mentalnog zdravlja				
pokazati poznavanje socijalnih čimbenika koji utječu na nastanak ili pojavu bolesti, utjecaj bolesti na socijalno funkcioniranje i kvalitetu života. Uključuje koncepte socijalnog funkcioniranja, kvalitete života i oporavaka				
poznavati načela multidisciplinarnе suradnje u skrbi za mentalno zdravlje, timskog rada, ulozi psihijatra, psihologa, socijalnih radnika, radnih terapeuta, medicinskih sestara i drugih stručnjaka				
pokazati znanja o teorijskim principima psihijatrije u zajednici i socijalne psihijatrije				
savladati i pokazati vještine osnovnog psihološkog pristupa prema osobama s psihotičnim poremećajem koje su u vanbolničkoj skrbi				
prepoznati protektivne i čimbenike rizika za nastanak i ishod psihičke bolesti				
osposobiti se za planiranje liječenja, <i>case management</i> (koordinator liječenja), rehabilitacijski plan, metode rehabilitacije				
poznavati psihoedukaciju i razviti vještine edukacije o bolesti: uključuje upoznavanje sa simptomima bolesti i načinima liječenja, odnos prema bolesti, rad na motivaciji, razumijevanje bolesti na psiho- bio- socijalnoj osnovi uključuje razumijevanje doprinosa ličnosti, socijalnih i bioloških čimbenika, uključuje koncepciju osnaživanja pozicije pacijenta, trening socijalnih vještina, uključuje program				

prepoznavanja ranih znakova bolesti i postupak sprječavanja relapsa				
poznavati vještine u podučavanju socijalnih vještina: uključuje bihevioralnu tehniku učenja vještina potrebnih za svakodnevni život: brigu o sebi, komunikacijske vještine, rješavanje problema, konflikta, planiranje aktivnosti, vještine potrebne za odmor i rekreaciju, funkcioniranje u ulogama (obitelj, partnerski odnosi, posao, školovanje, rad) i drugo				
upoznati se s terapijskim čimbenicima sredine: terapijska zajednica, milije terapija u bolničkoj i vanbolničkoj sredini, kao i u dnevnoj bolnici				
upoznati se s načelima suradnje u skrbi za mentalno zdravlje između različitih službi koji sudjeluju u liječenju i rehabilitaciji, kao što su socijalna skrb, zavodi za zapošljavanje, nevladine organizacije				
prepoznati ulogu korisnika usluga (pacijenata i članova njihovih obitelji) u planiranju i liječenju osoba s mentalnim poremećajem				
prepoznati epidemiološke, gospodarske i socijalne osobitosti populacije za koju se skrb pruža u zajednici				
poznavati legislativu na području mentalnog zdravlja				
upoznati se s programima borbe protiv stigme				
prepoznavati negativne posljedice stresa, sagorijevanja, <i>mobing</i>				
prepoznati značaj uspostavljanja suradnje s pacijentom				
pokazati sposobnost za rad na motivaciji, kreiranje terapijske sredine, stvaranje partnerskog odnosa s pacijentom				
pokazati poznavanje socijalnih čimbenika koji utječu na nastanak ili pojavu bolesti, utjecaj bolesti na socijalno funkcioniranje i kvalitetu života. Uključuje koncepte socijalnog funkcioniranja, kvalitete života i oporavaka				

prepoznati utjecaj spola i kulturnih specifičnosti na nastanak i liječenje psihičkih poremećaja				
pokazati znanja iz teorije stresa i vulnerabilnosti, uključuje teorije stresa i utjecaj stresa na nastanak psihičke bolesti, sagorijevanje i <i>mobing</i> , strategije prevencije, sučeljavanja i smanjivanja negativnih posljedica stresa				
pokazati sposobnost za procjenu deficita i sposobnosti, planiranje rehabilitacije u sklopu s potrebama pacijenta, uključuje strogo individualizirani plan liječenja				
upoznati osnovne principe rada u zajednici s osobama s dijagnozama psihotičnog poremećaja				
procijeniti i izraditi terapijski plan, evaluaciju plana i otpust				
poznavati osnove i načela rada koordinatora programa (<i>case management</i>)				
pokazati sposobnost za rad u multidisciplinarnom timu				
poznavati vještine u podučavanju socijalnih vještina: uključuje bihevioralnu tehniku učenja vještina potrebnih za svakodnevni život: brigu o sebi, komunikacijske vještine, rješavanje problema, konflikta, planiranje aktivnosti, vještine potrebne za odmor i rekreaciju, funkcioniranje u ulogama (obitelj, partnerski odnosi, posao, školovanje, rad) i dr.				
poznavati teoriju i praksu terapijske zajednice u različitim terapijskim sredinama (odjel i dnevna bolnica i dr.)				
upoznati se s metodama aktiviranja pacijenata u vlastitom liječenju, stvaranje partnerstva u liječenju, poticanje razvoja i rada grupa samopomoći, organizacija korisnika usluga (pacijenata) i drugih nevladinih organizacija koji sudjeluju u zaštiti mentalnog zdravlja				
upoznati se s radnom rehabilitacijom i zapošljavanjem				
procijeniti radnu sposobnost: uključuje procjenu utjecaja bolesti na radnu sposobnost, korištenje ocjenskih ljestvica,				

suradnju s multidisciplinarnim timom, osobito s radnim terapeutima i socijalnim radnicima				
upoznati se s radom s obitelji: uključuje savjetovanje, edukaciju obitelji i obiteljske intervencije. Prepoznavanje hiperprotektivnog i pretjerano kritičnog ponašanja povezanog s rizikom recidiva bolesti, uključuje genetsko savjetovanje				
upoznati se s istraživanjima iz područja socijalne psihijatrije, uključuje epidemiologiju, efikasnost primijenjenih metoda, mjerenje ishoda liječenja i zadovoljstva liječenjem				
pokazati prepoznavanje utjecaja stigme i samostigmatizacije na život pacijenta				
upoznati se s ostalim mogućnostima pružanja usluga liječenja i skrbi u zajednici npr. liječenje u kući pacijenta, uključuje rad mobilnih timova koji provode procjenu i liječenje na terenu				
upoznati se s ustanovama za smještaj, smještaj u drugu obitelj, pomoć u vlastitoj kući				
odrediti indikacije za smještaj				
odrediti indikaciju za program rehabilitacije i specifične metode rehabilitacije				
poznavati osnove transkulturalne psihijatrije				
FORENZIČKA PSIHIJARIJA				
poznavati teorijske osnove forenzičke psihijatrije				
poznavati povezanost psihijatrije i zakona				
pokazati znanja o ljudskim pravima i slobodama psihijatrijskih pacijenata				
poznavanje relevantnog zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama i izmjena zakona				
poznavati forenzičku psihopatologiju				

upoznati se s forenzičkom psihologijom				
poznavati osnove interdisciplinarnosti u forenzičkoj psihijatriji				
poznavati osnove dokumentacije u forenzičkoj psihijatriji				
upoznati se s evaluacijom kvalitete rada u forenzičkoj psihijatriji				
pokazati znanja o općim principima psihijatrijskog vještačenja				
upoznati se s psihijatrijskim vještačenjima na području kaznenog prava				
upoznati se s psihijatrijskim vještačenjima na području građanskog prava				
upoznati se s psihijatrijskim vještačenjima na području hospitalizacijskog prava				
upoznati se s forenzičkom psihijatrijom dječje i adolescentne dobi				
upoznati osnove terapije u forenzičkoj psihijatriji				
upoznati procjenu rizika u forenzičkoj psihijatriji				
razmotriti etička pitanja u forenzičkoj psihijatriji				
upoznati se s istraživanjima u forenzičkoj psihijatriji				
razmotriti forenzičku psihijatriju u internacionalnim i supranacionalnim okvirima				
upoznati mogućnosti slikovnih prikaza mozga i neurokognitivne procjene u postupcima vještačenja				
DJEČJA I ADOLESCENTNA PSIHIJARIJA				
pokazati znanja o psihičkom razvoju u razdoblju dojenaštva, djetinjstva i adolescencije				

pokazati osnovna znanja i vještine u procjenjivanju psihičkog razvoja				
upoznati se s psihopatologijom i dijagnostikom u ambulantnom, odnosno izvanbolničkom tretmanu u dječjoj i adolescentnoj psihijatriji				
razviti vještinu psihijatrijskog pregleda i vođenja intervjua s djecom različite kronološke dobi (predškolsko dijete, školsko dijete) i adolescentima				
upoznati osnove indikacije i liječenja				
pokazati planiranje terapijskih postupaka, ovisno o dijagnozi i individualnim potrebama djeteta i adolescenta te prilagođeno mogućnostima obitelji				
pokazati osnovna znanja i vještine u primjeni terapijskih postupaka				
pokazati znanja iz teorijskih spoznaja iz psihodinamske teorije (nesvjesno, mehanizmi obrane, prijenos, protuprijenos, otpori i njihove specifičnosti) te osnove kognitivno bihevioralnog pristupa (teorije učenja, modifikacije ponašanja) i osnove teorije sistema bitne za pristup u obiteljskoj terapiji				
poznavati specifičnosti u korištenju psihofarmaka u dječjoj i adolescentnoj dobi				
poznavati specifičnosti psihofarmakološkog pristupa i njegovom kombiniranju s psihoterapijskim intervencijama				
pokazati sposobnost za timski rad s psiholozima, defektolozima, socijalnim radnicima, srednjim medicinskim osobljem te liječnicima drugih struka u dijelu koji se odnosi na liaison psihijatriju				
prepoznavati poremećaje u dječjoj i adolescentnoj dobi, uključujući rane znake psihotičnog poremećaja				
pokazati vještinu prepoznavanja psihopatologije i indikaciju za liječenje kod psihijatra za dječju i adolescentnu dob				
poznavati načela dijagnostičko indikacijskog postupka uz opservaciju psihoterapijskog intervjua i samostalni rad				

znati opisati kliničku sliku najčešćih poremećaja u dječjoj i adolescentnoj dobi				
znati koristiti konzultacije tijekom opservacija i samostalnog rada				
poznavati osnove tehnika na transferu osnovane individualne psihoterapije djeteta i adolescenta				
poznavati tehniku psihoterapijskih konzultacija s parom roditelj-dijete				
poznavati osnove obiteljske terapije pomoću opservacije psihoterapijskog procesa				
poznavati tehniku psihoanalitičke psihodrame putem opservacija i sudjelovanja u terapijskom timu				
procijeniti i indicirati terapiju				
pokazati teorijske osnove terapijskih tehnika (individualne dinamičke psihoterapije, kognitivno bihevioralne terapije, obiteljske terapije, grupne terapije i psihoanalitičke psihodrame)				
poznavati specifičnosti u korištenju psihofarmaka u dječjoj i adolescentnoj dobi i znati ih primjeniti				
poznavati mogućnosti prevencija psihičkih poremećaja u dječjoj i adolescentnoj psihijatriji				
voditi psihoterapijski intervju s djetetom ili adolescentom				
voditi psihoterapijski intervju s roditeljem				
voditi savjetovanje s roditeljem				
JAVNO ZDRAVSTVO, ORGANIZACIJA I UPRAVLJANJE ZDRAVSTVENIM SUSTAVOM NA PODRUČJU MENTALNOG ZDRAVLJA				
poznavati povijesti i osnovna načela psihijatrijske epidemiologije				
poznavati sadržaj i načine vođenja javnozdravstvenih registara (suicidi, psihotični poremećaji, ovisnici i dr.) u Hrvatskoj i svijetu				

upoznati se s načelima provođenja javnozdravstvenih programa u smislu prevencije i promocije mentalnog zdravlja				
poznavati programe javnozdravstvenih centara za mentalno zdravlje				
poznavati vještine organizacije i upravljanja zdravstvenim sustavom				
poznavati osnove farmakoekonomike				
poznavati osnove vođenja medicinske dokumentacije i elektroničkih sustava koji to podržavaju				
PSIHOGERIJARIJA				
poznavati normalne i patološke psihičke promjene tijekom starenja čovjeka				
poznavati etiologiju, patogenezu, kliničku sliku i dijagnostičke kriterija organskih duševnih poremećaja				
poznavati etiologiju, patogenezu, kliničku sliku i osnovne principe liječenja različitih tipova demencija				
poznavati osnovne dijagnostičke principe neuroslikovnih metoda koje se koriste u dijagnostici ovih poremećaja				
poznavati principe farmakološkog liječenja u starijoj životnoj dobi (prilagođavanje doze lijekova, interakcije psihijatrijskih i drugih lijekova)				
steći vještinu komuniciranja i savjetovanja članova obitelji				

**OBRAZAC PRAĆENJA OBAVLJENIH ZAHVATA
PSIHIJARIJA**

Naziv dijela programa specijalizacije	Broj zahvata	STUPANJ NAPREDOVANJA		GLAVNI MENTOR
		2	3	
Naziv zahvata		Datum i potpis mentora		Datum i potpis
Klinička psihijatrija				
shizofrenija i ostali psihotični poremećaji	10			
poremećaji raspoloženja	10			
anksiozni poremećaji	10			
poremećaji osobnosti	10			
poremećaji hranjenja	5			
seksualni poremećaji	2			
mentalna retardacija	2			
Bolesti ovisnosti				
ovisnost o alkoholu	10			
ovisnost o drogama	10			
obiteljska psihoterapija ovisnika	20 seansi			
grupna psihoterapija ovisnika	20 seansi			
socioterapijska zajednica	20 seansi			

24 KLA	5			
25 KLO	5			
Ostali klubovi ovisnika	2			
Psihoterapija				
Psihodinamska terapija sa supervizijom	800 sati			
terapija psihotičnog pacijenta	3			
koterapija u grupi na odjelu ili dnevnoj bolnici	1			
vođenje grupe na odjelu	1			
vlastito iskustvo u grupi	60 sati			
prvi stupanj psihoterapije	740 sati			
vlastito iskustvo u psihoterapiji	240 sati			
teorija u psihoterapiji	100 sati			
Supervizija	200 sati			
rad s pacijentom	200 sati			
Konzultativna, suradna i psihosomatska medicina				
tjelesne bolesti	5			
Neurologija				
	5			

nerološke bolesti				
Interna medicina				
hitna internistička stanja	3			
konziljani pregledi na internističkim odjelima	2			
Socijalna psihijatrija i psihijatrija u zajednici				
case management	10			
Forenzička psihijatrija				
ekspertize	3			
rasprave (kaznene/građanske)	4			
rasprave (hospitalizacijske)	4			
forenzički tretman	4			
grupni rad na forenzičkom odjelu	4			
Dječja i adolescentna psihijatrija				
psihijatrijski intervju s djetetom	5			
psihijatrijski intervju s roditeljem	5			
bolesti dječje i adolescentne dobi	5			
Javno zdravstvo, organizacija i upravljanje zdravstvenim sustavom na području mentalnog zdravlja				
rad u centru za za mentalno zdravlje	3			

Psihogerijatrija				
organski poremećaji mozga i demencije	10			